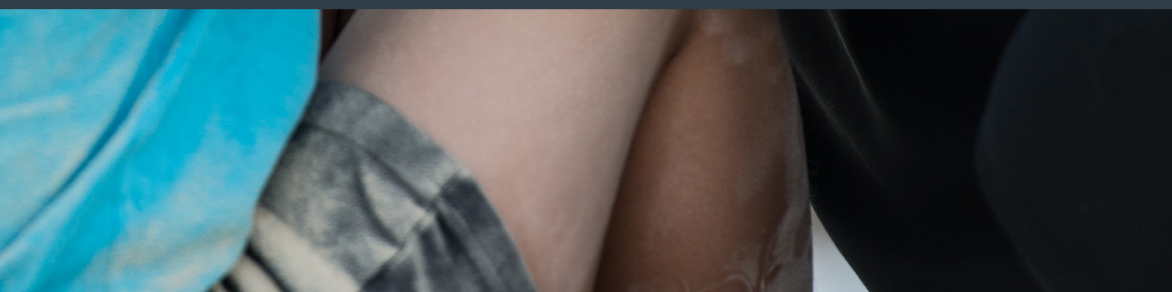

מאירס-ג'וינט-ברוקדייל
MYERS-JDC-BROOKDALE
مایرس - جوینت - بروکدیل

האוכלוסייה הערבית בישראל: עובדות ומספרים 2018

האוכלוסייה הערבית בישראל: עובדות ומספרים 2018

כל הנתונים נכונים לשנת 2016, אלא אם צוין אחרת. המקורות מפורטים בסוף המסמך.

דמוגרפיה

כלל האוכלוסייה |

בשנת 2016 היו בישראל 1.8 מיליון אזרחים ערבים, שהם 21% מכלל אוכלוסיית המדינה. (1)

הרכב דתי |

בשנת 2016, 85% מן הערבים היו מוסלמים (כולל בדואים). האחרים היו נוצרים, דרוזים ובני דתות אחרות. (2)

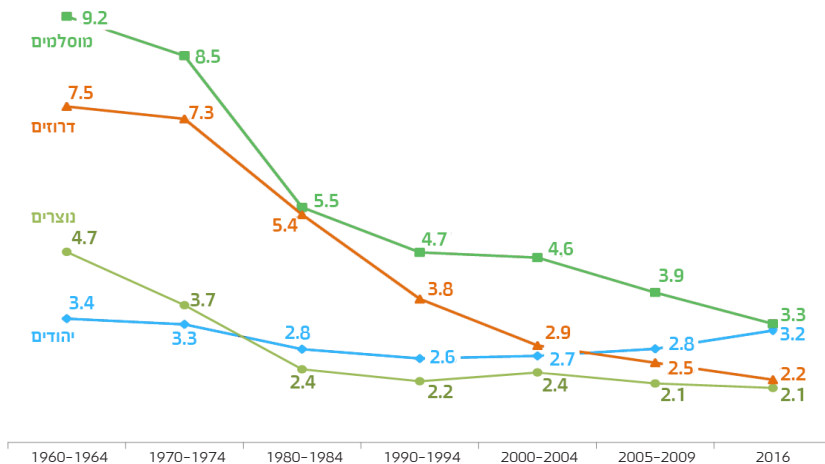
הרכב גילים |

בשנת 2016, 43% מן הערבים בישראל היו בני 18 או פחות לעומת 32% בלבד מן הישראלים היהודים. (3)

שיעורי פריון |

שיעורי הפריון ירדו מאז 1960 בקרב כל הקבוצות הערביות, והפערים בין ערבים לבין יהודים כמעט נעלמו. יש לציין ששיעור הפריון, הן בקרב ערבים נוצרים והן בקרב דרוזים, נמוך עתה משיעור זה בקרב יהודים.

תרשים 1: שיעור פריון (ממוצע ילדים לאישה) לפי קבוצות דת, 2016-1960 (באחוזים) (4)

גודל משפחה |

על אף הירידה בפריון, משקי הבית הערביים עדיין גדולים יותר. בשנת 2016, ב-10% ממשקי הבית הערביים היו חמישה ילדים ויותר מתחת לגיל 17, לעומת ב-7% ממשקי הבית היהודיים. (5)

הינרך

חל שיפור של ממש ברמת ההשכלה של הערבים, אך הפערים בין הערבים לבין היהודים עדיין גדולים.

נשירה מבית הספר התיכון |

שיעורי הנשירה בקרב תלמידים ערבים מוסיפים להיות גבוהים מאלו שבקרב תלמידים יהודים. בשנת 2016, נשרו מלימודים (לא סיימו 12 שנות לימוד) 10% מבני 17 הערבים, לעומת 7% מבני 17 היהודים. התלמידים הנושרים אינם יכולים להשתתף ברוב תוכניות ההכשרה המקצועית הקיימות, ויש בכך כדי לצמצם במידה ניכרת את אפשרויות התעסוקה שלהם. (6)

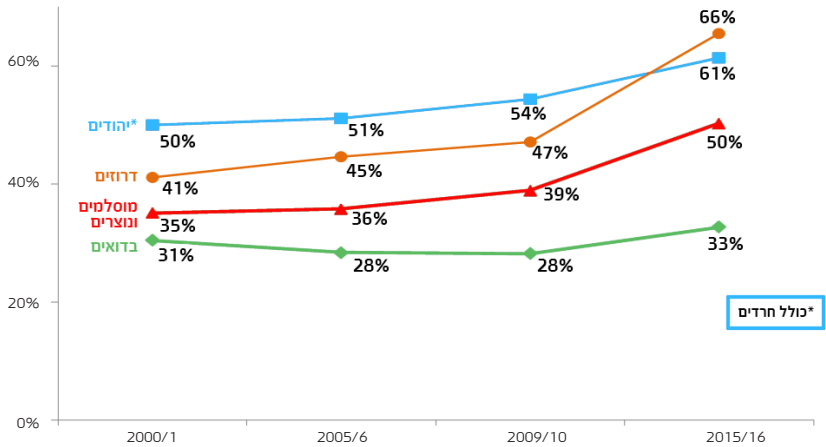
השכלה גבוהה |

מבחיני הבגרות בישראל הם הבסיס שעליו מושתתת הקבלה למוסדות השכלה גבוהה. ציוני המבחנים הם אפוא סמן חשוב למגמת ההתקדמות בהשכלה, ומכאן להצלחה כלכלית.

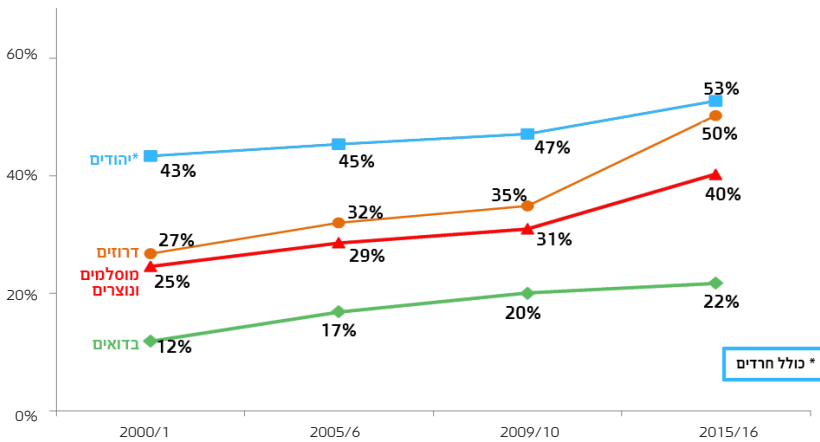
בין השנים 2001 ל-2016 השתפרו בהתמדה שיעור התלמידים הערבים בני ה-17 מרקעים שונים הזכאים לתעודת בגרות, ושיעור התלמידים הערבים הזכאים לתעודת בגרות המאפשרת הרשמה לאוניברסיטה. (7)

למרות התקדמות זו, שיעור התלמידים הזכאים לתעודת בגרות עדיין נמוך בהרבה משיעור התלמידים היהודים הזכאים לתעודת בגרות (חוץ משיעור התלמידים הדרוזים הזכאים לתעודת בגרות). (7)

תרשים 2: בני 17 ערבים ויהודים הזכאים לתעודת בגרות, 2001-2016 (באחוזים) (7)

תרשים 3: בני 17 ערבים ויהודים הזכאים לתעודת בגרות המאפשרת הרשמה לאוניברסיטה, 2001-2016 (באחוזים)

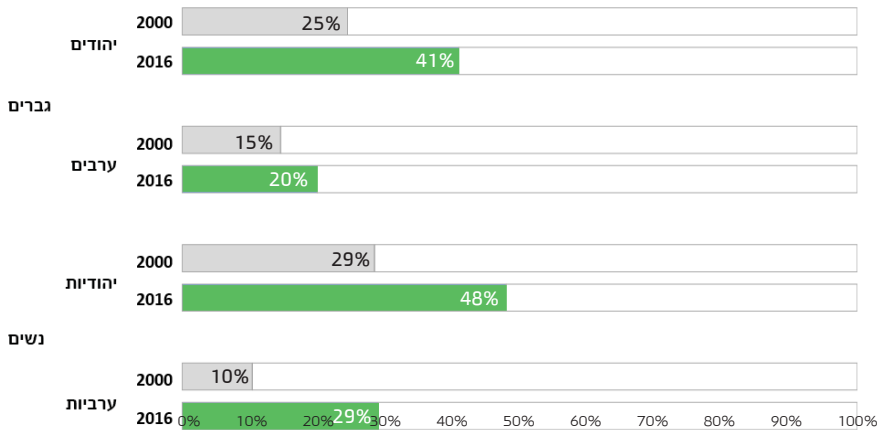

שנות לימוד |

רמות ההשכלה בקרב ערבים השתפרו שיפור דרמטי מאז שנת 2000; וההתקדמות המהירה ביותר הייתה בקרב נשים ערביות.

בשנת 2016, 29% מן הנשים הערביות בגילים 25-34 למדו 16 ויותר שנות לימוד, לעומת רק 10% מן הנשים הערביות בגילים אלה בשנת 2000. למעשה, שיעור הנשים הערביות שלמדו 16 ויותר שנות לימוד עולה עתה על שיעור הגברים הערבים שלמדו 16 ויותר שנות לימוד – 29% לעומת 20% (8).

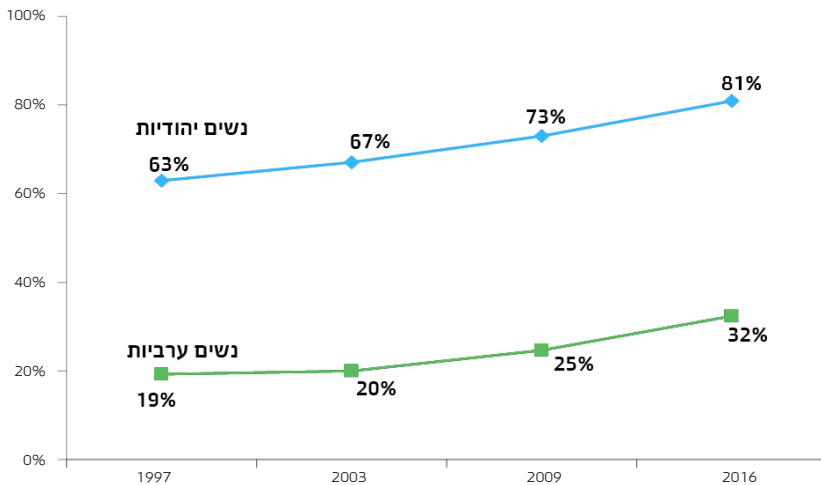
תרשים 4: גברים ונשים יהודים וערבים בגילים 25-34, שלמדו 16+ שנות לימוד, בשנים 2000 ו-2016 (באחוזים) (8)

נשים ערביות |

אף ששיעורי התעסוקה בקרב נשים ערביות גדלו מאז 1997, רק 32% מן הנשים הערביות בגיל העבודה הועסקו בשנת 2016, לעומת 81% מן הנשים היהודיות. (9)

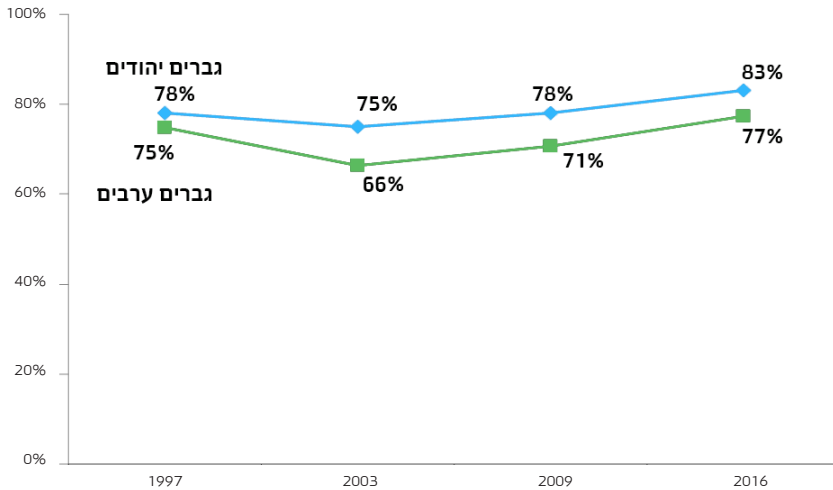
תרשים 5: תעסוקה בקרב נשים ערביות ובקרב נשים יהודיות בגילים 25-64, 1997-2016 (באחוזים) (9)

גברים ערבים |

בשנת 2016, 77% מן הגברים הערבים בגיל העבודה הועסקו לעומת 83% מן הגברים היהודים. (9)

תרשים 6: תעסוקה בקרב גברים ערבים ובקרב גברים יהודים בגילים 25-64, 1997-2016 (באחוזים) (9)

מצב סוציו-אקונומי

הפערים בגודל המשפחה, בהשכלה, בתעסוקה ובשכר גרמו לפערים גדולים בין המצב הסוציו-אקונומי של הערבים לבין המצב הסוציו-אקונומי של היהודים.

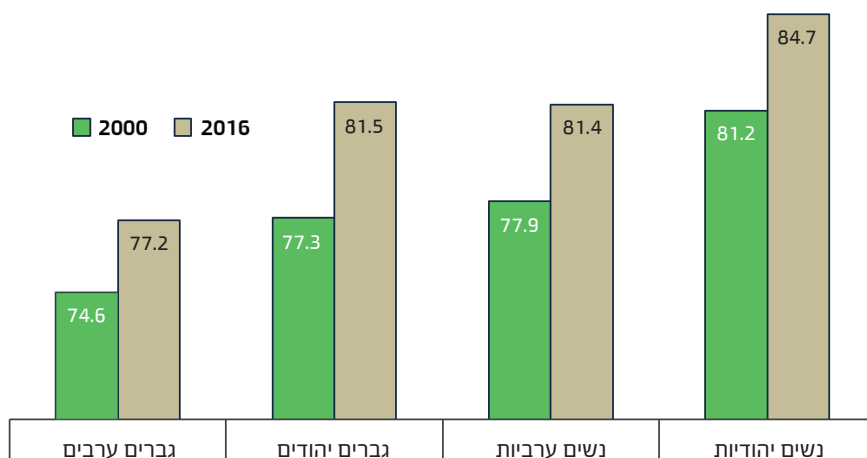
- בשנת 2016, 53% מן המשפחות הערביות חיו בעוני (אחרי מיסים ותשלומי העברות), לעומת 14% מן המשפחות היהודיות. (10)
- 66% מן הילדים הערבים חיו בעוני, לעומת 20% מן הילדים היהודים. (10)
- משפחות ערביות מהוות 38% מן המשפחות העניות, הרבה מעבר לשיעורן בקרב כלל המשפחות בישראל (13%). (11)

תוחלת חיים

מאז שנת 2000 עלתה תוחלת החיים במידה ניכרת, הן בקרב גברים ערבים והן בקרב נשים ערביות. בשנת 2016 הייתה תוחלת החיים של גברים ערבים 77.2 שנים ושל נשים ערביות 81.4 שנים. (12)

תרשים 7: תוחלת חיים (בשנים) של גברים ונשים יהודים וערבים, בשנים 2000 ו-2016 (12)

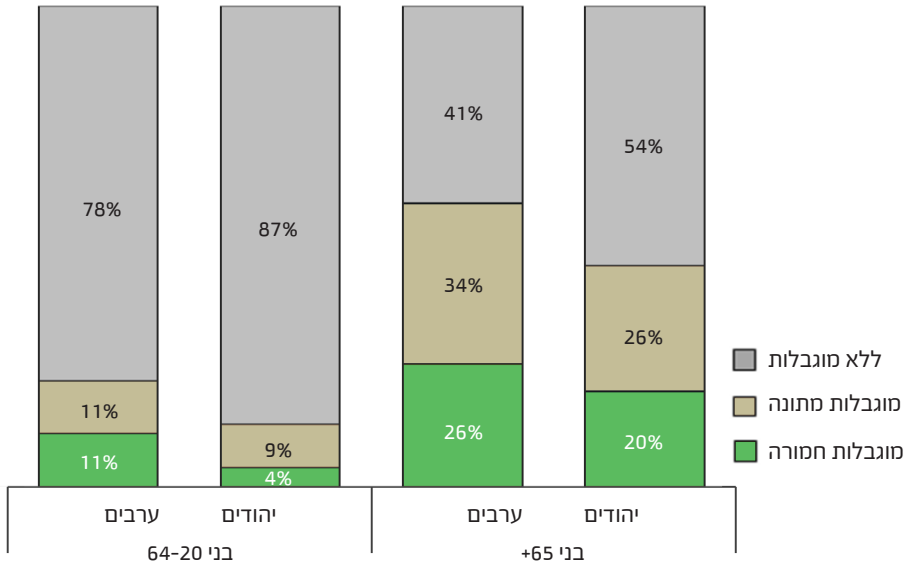
תמותת תינוקות

עם השנים ירד בחדות שיעור תמותת התינוקות באוכלוסייה הערבית, אך עדיין שיעור זה, בשנים 2014-2016 (6.2 לאלף), גבוה כמעט פי שלושה מזה שבקרב יהודים ואחרים (2.2 לאלף). (13)

מוגבלות

שיעורי המוגבלות בקרב ערבים מבוגרים ובקרב זקנים ערבים גבוהים בהרבה משיעורים אלה בקרב יהודים, בעיקר שיעורי המוגבלות החמורה. (14)

תרשים 8: שיעורי מוגבלות בקרב ערבים ויהודים, בשנת 2013 (באחוזים)

1. השנתון הסטטיסטי לישראל, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (למ"ס), 2016, לוח 2.1
2. השנתון הסטטיסטי לישראל, למ"ס, 2016, לוח 2.2
3. השנתון הסטטיסטי לישראל, למ"ס, 2016, לוח 2.3
4. השנתון הסטטיסטי לישראל, למ"ס, 2016, לוח 3.13
5. השנתון הסטטיסטי לישראל, למ"ס, 2016, לוח 5.4
6. ניתוח מיוחד של מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל לנתוני הלמ"ס
7. ניתוח מיוחד של מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל לנתוני משרד החינוך, אגף הבחינות והמינהל הפדגוגי, נתוני בחינות בגרות תשע"ה 2015, ירושלים 2016
8. ניתוח מיוחד של מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל לנתוני הלמ"ס, 2000 ו-2016, לוח 8.71
9. למ"ס, ניתוח נתונים מיוחד מתוך סקר כוח האדם, 2016
10. המוסד לביטוח לאומי, ממדי העוני והפערים החברתיים, 2016, לוח 7
11. המוסד לביטוח לאומי, ממדי העוני והפערים החברתיים, 2016, לוח 8
12. השנתון הסטטיסטי לישראל, למ"ס, 2016, לוח 3.24
13. השנתון הסטטיסטי לישראל, למ"ס, 2016, לוח 3.11
14. למ"ס, הסקר החברתי 2015

מכון מאירס-ג'וינט-ברוקדייל הוא המכון המוביל בישראל למחקר חברתי יישומי על מדיניות ושירותים חברתיים, והוא משרת את ישראל, את העולם היהודי ואת הקהילה הבין-לאומית. המכון הוא שותפות עצמאית ללא כוונת רווח בין ארגון הג'וינט, ממשלת ישראל וקרן דוד ואינז מאירס.

כדי ללמוד עוד על המכון, בקרו ב-brookdale.jdc.org.il וב-[MJBInstitute](https://www.facebook.com/MJBInstitute)